STATSBYGG

Veileder
Oppfølging av krav om bærekraftig trevirke i byggeprosjektene

Revidert versjon 2022

Innhold

Innledning 2
Hensikt 2
Dette krever Statsbygg 3
Framgangsmåte i prosjektene; sjekkliste og eksempler til bruk i byggeprosjektene 4
Forespørsel til leverandør 4
Før innkjøpsbeslutning, kreves produktspesifikk sertifisering 5
Sjekk at sertifisering er oppgitt på følgeseddel eller faktura 5
Arkivering og tilknytning av dokumentasjon til MOP 5

Innledning

Et av målene i Statsbyggs mal for miljøoppfølgingsplan (MOP) til bruk i byggeprosjektene er at prosjektene skal benytte trevirke fra bærekraftig skogsdrift: «Prosjektet skal kun benytte trevirke fra dokumentert bærekraftig skogsdrift».

Hvorfor krever vi sertifiserte produkter? Ved å kreve sertifisering lar vi eksperter på skogskjøtsel følge opp arbeidet med å sikre at trevirket som inngår i produktene vi bestiller er bærekraftig produsert. Sertifiseringsordningene er lagt opp slik at det sikrer sporbarhet gjennom verdikjeden til produktet helt tilbake til at tømmeret som er råvare for produktet er hugget i en skog som skjøttes på bærekraftig vis.

Hensikt

Formålet med retningslinjer for oppfølging av kravet om bruk av bærekraftig trevirke i prosjektene er å:

- Sikre harmonisert og enhetlig oppfølging av kravet i prosjektene
- Forenkle oppfølging av kravet ved å formidle hva slags dokumentasjon som skal fremlegges
- Øke Statsbyggs kompetanse om kravet til bruk av bærekraftig trevirke i prosjektene
- Sørge for at miljøeffekten ved å kreve bærekraftig trevirke i prosjektene blir størst mulig

Dette krever Statsbygg

Krav om bærekraftig trevirke er formulert slik i mal for miljøoppfølgingsplan: Prosjektet skal kun benytte trevirke fra dokumentert bærekraftig skogsdrift.

Kravet omfatter produkter som inneholder tre til følgende bestanddeler av bygget:

- Byggeplassdriften, inkludert forskaling
- Grunn og fundamenter
- Bæresystem
- Dekker og gulv
- Yttervegger inkludert dører og vinduer
- Innervegger inkludert dører og vinduer
- Takkonstruksjoner
- Trapper og balkonger
- Fastmontert inventar som kjøkken og lignende

For produkter med trevirke som inngår i bygningselementene på listen over må prosjektet etterspørre sertifiserte produkter[1]. Statsbygg godtar sertifiserte produkter etter de rådende standardene for skogsertifisering, PEFC eller FSC dersom ikke annet er beskrevet i kontrakt i det enkelte prosjekt.

Alternativ dokumentasjon kan også være aktuelt. Svanemerket eller EU ecolabel kan også benyttes som dokumentasjon på bærekraftig trevirke. Annen type dokumentasjon kan også godtas, men bare etter en faglig vurdering av innholdet som kan godgjøre at samme grad av bærekraftighet som ved bruk av PEFC eller FSC er oppnådd. Den faglige vurderingen skal i såfall fremlegges for og godkjennes av Statsbygg.

Dokumentasjonen skal innhentes slik:

1) Dokumentasjon (faktura eller følgeseddel) skal alltid etterspørres fra den aktøren som selger varen til byggeprosjektet. Det skal framgå at **det enkelte produkt** er sertifisert på den medfølgende følgeseddel og faktura.

Forutsetningen for punkt 1 er at grossisten er sertifisert. Likevel er det ikke nok i seg selv at grossisten er sertifisert, da grossisten også kan selge produkter som ikke er sertifisert selv om virksomheten er sertifisert. Derfor er det viktig at det framgår på følgeseddelen eller faktura at det enkelte produkt er sertifisert.

[1] Med sertifiserte produkter menes at produktet oppfyller minimumskravene til å kunne merkes, der et sentralt kriterium er at minimum 70 % av treet som inngår i produksjonen av produktet kommer fra sertifisert skog.

Framgangsmåte i prosjektene; sjekkliste og eksempler til bruk i byggeprosjektene

Figur 1 Skjematisk framgangsmåte i byggeprosjektene for å etterspørre og samle inn dokumentasjon

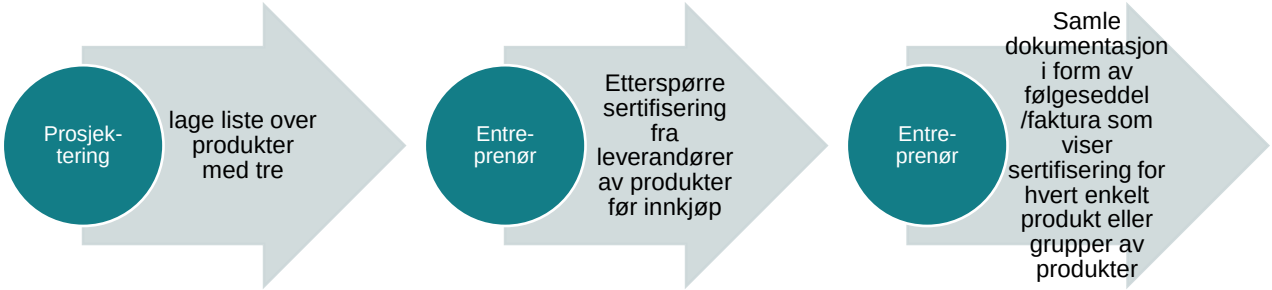

Vi anbefaler at kravet følges opp ved å gjennomføre følgende punkter:

Prosjekteringsgruppe - produktliste

1. Prosjekteringsgruppen må lage en komplett liste over hvilke produkter med innhold av tre som skal brukes i bygget. Eksempel:

    - Vinduer
    - Dører
    - Parkett
    - Lister
    - Forskaling og andre midlertidige materialer
    - etc.

    Det er en fordel om listen sorteres etter hovedbestanddelene i bygget slik som beskrevet på side 3 under informasjon om hva Statsbygg krever.

Forespørsel til leverandør

2. For hvert treprodukt i entreprisen må entreprenøren sende en forespørsel til aktuelle leverandører av treprodukter for å undersøke om leverandøren kan levere sertifiserte produkter etter FSC- eller PEFC-standardene.

    - Eksempel på tekst til forespørsel: Vi vurderer å bestille produkt x fra dere. Produktet inneholder trevirke, og Statsbygg krever at alt trevirke som benyttes i byggene som oppføres skal være sertifisert etter de rådende standardene for skogsertifisering, PEFC eller FSC. Vi ønsker å få avklart om dere kan levere produktet i henhold til regelverket for leveranse av sertifisert trevirke. Dersom dere som grossist er sertifisert vil vi gjerne ha oversendt sertifikatet som viser at dere er sertifisert og et eksempel på en følgeseddel eller faktura der informasjon om sertifisering eller

sertifiseringsgrad sant sertifikatnummer framgår for de aktuelle produktene vi vurderer.[2]

Før innkjøpsbeslutning, kreves produktspesifikk sertifisering

3. Innkjøpsbeslutning kan først tas etter at entreprenøren har fått bekreftet fra leverandør at treproduktet kan leveres med sertifisering etter FSC- eller PEFC-regelverket. Den aktøren som skal levere produkter til prosjektet må være sertifisert og har lagt fram tilbud eller ordrebekreftelse, der det framgår at aktøren er sertifisert og at produkter kan leveres som sertifserte.

    - Eksempel: Vinduer til fløy A går i bestilling om to dager. Kontrollspørsmål: Har dere sjekket om de leveres med sertifisert trevirke? Hvis svaret er nei må dere spørre leverandøren om de leverer vinduene med sertifisert trevirke før vinduene går i bestilling.

Sjekk at sertifisering er oppgitt på følgeseddel eller faktura

4. Ved leveranse av treproduktet må entreprenøren sjekke at faktura eller følgeseddelen er i henhold til lovnad fra leverandør ved å sjekke at det framgår av følgeseddelen at det aktuelle produktet er levert sertifisert. Ved arkivering av dokumentasjon senere kan også faktura benyttes til å vise at produktene er levert sertifiserte.

Arkivering og tilknytning av dokumentasjon til MOP

5. Prosjektet må arkivere alle fakturaer som er samlet inn der sertifiseringsgrad framkommer. Fakturaene sammenholdes mot listen over treprodukter som ble laget i punkt 1. Dersom alle produktene på listen har fått tilhørende faktura med sertifiseringsinformasjon har prosjektet bidratt til å sikre at alle produktene med tre i er bærekraftig produsert. Listen med fakturavedleggene skal føres opp som referanse fra prosjektets miljøoppfølgingsplan som dokumentasjon på at målet er oppfylt.

Figur 2 Eksempel på faktura vi kan forvente å få som eksempel på at et produkt er sertifisert fra leverandør. Informasjon om sertifiseringsgrad er kun obligatorisk når leverandør benytter prosentmetoden. Tilsvarende informasjon bør framkomme på følgeseddelen.

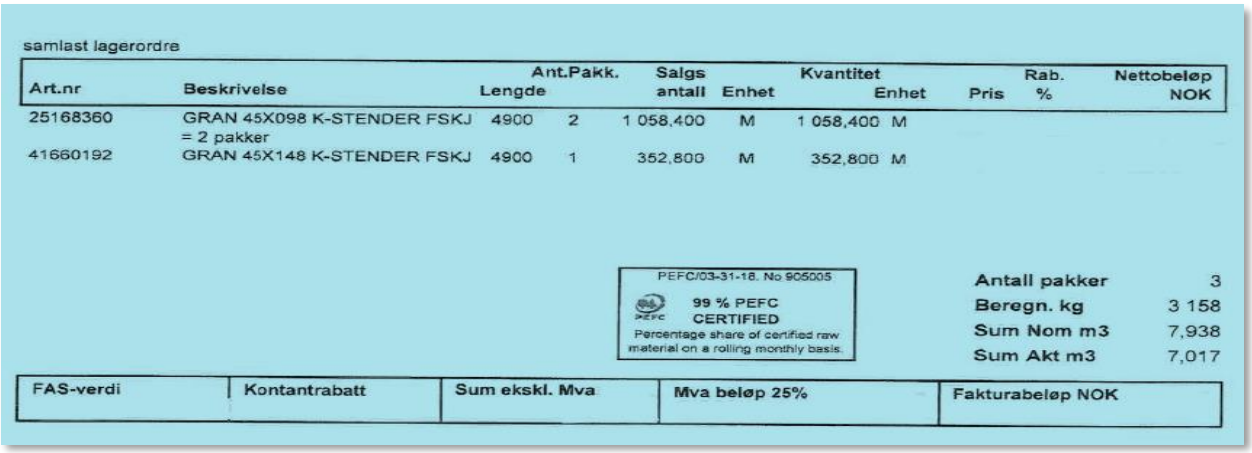

samlast lagerordre

Art.nr	Beskrivelse	Lengde	Ant.Pakk.	Salgs antall	Enhet	Kvantitet	Enhet	Pris	Rab. %	Nettobeløp NOK
25168360	GRAN 45X098 K-STENDER FSKJ = 2 pakker	4900	2	1 058,400	M	1 058,400	M			
41660192	GRAN 45X148 K-STENDER FSKJ	4900	1	352,800	M	352,800	M			

PEFC/03-31-18. No 905005
99 % PEFC CERTIFIED
Percentage share of certified raw material on a rolling monthly basis.

Antall pakker	3
Beregn. kg	3 158
Sum Nom m3	7,938
Sum Akt m3	7,017

FAS-verdi	Kontantrabatt	Sum ekskl. Mva	Mva beløp 25%	Fakturabeløp NOK

[2] Produktspesifikk vs. ikke produktspesifikk er forklart nærmere etter punktlisten som viser framgangsmåten for arbeidet med bærekraftig trevirke.

Figur 3: Eksempel på en faktura, hvor informasjon om sertifisering fremgår på varellinjenivå og hvor nummeret for sporbarhetssertifisering er plassert i brevhodet.

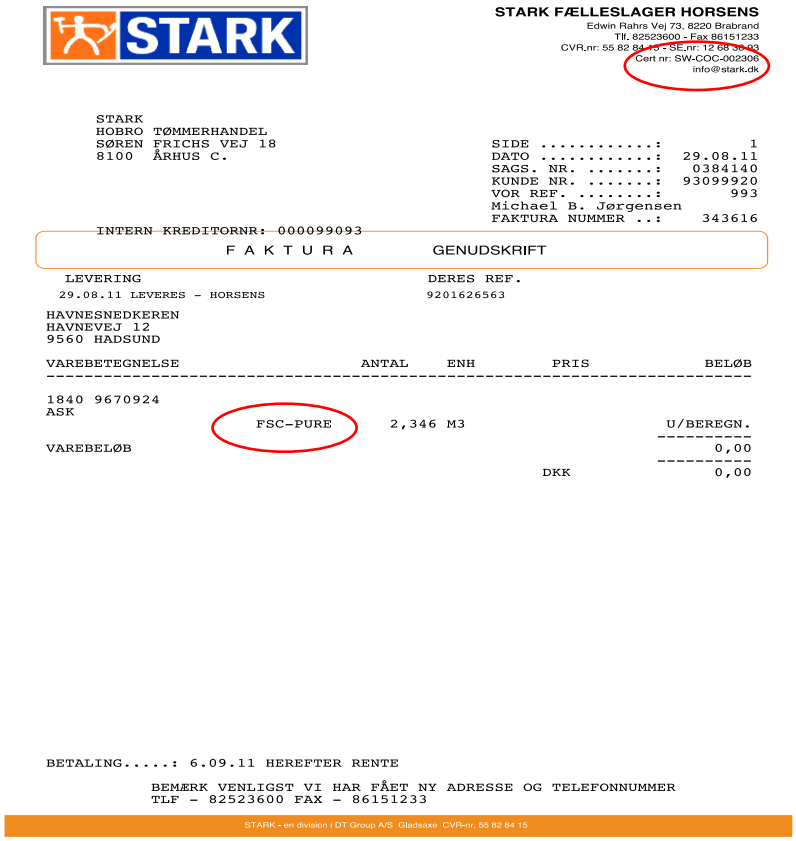

STARK FÆLLESLAGER HORSENS
Edwin Rahrs Vej 73, 8220 Brabrand
Tlf. 82523600 - Fax 86151233
CVR.nr: 55 82 84 15 - SE.nr: 12 68 30 03
Cert nr: SW-COC-002306
info@stark.dk

STARK
HOBRO TØMMERHANDEL
SØREN FRICHS VEJ 18
8100 ÅRHUS C.

SIDE .....: 1
DATO .....: 29.08.11
SAGS. NR. .....: 0384140
KUNDE NR. .....: 93099920
VOR REF. .....: 993
Michael B. Jørgensen
FAKTURA NUMMER ..: 343616

INTERN KREDITORNR: 000099093

F A K T U R A GENUDSKRIFT

LEVERING
29.08.11 LEVERES - HORSENS

DERES REF.
9201626563

HAVNESNEDKEREN
HAVNEVEJ 12
9560 HADSUND

VAREBETEGNELSE	ANTAL	ENH	PRIS	BELØB
1840 9670924 ASK				
FSC-PURE	2,346	M3		U/BEREGN.
VAREBELØB				0,00
			DKK	0,00

BETALING.....: 6.09.11 HEREFTER RENTE

BEMÆRK VENLIGST VI HAR FÅET NY ADRESSE OG TELEFONNUMMER
TLF - 82523600 FAX - 86151233

STARK - en division i DT Group A/S Gladsaxe CVR-nr. 55 82 84 15

Hva er *produktspesifikk dokumentasjon*?

Produktspesifikk dokumentasjon viser at et konkret produkt, f.eks. et vindu er sertifisert. For at dokumentasjonen skal være produktspesifikk må den følge vinduet, det vil si framgå på dokumenter som er knyttet til akkurat det ene vinduet. Slik dokumentasjon kan være stempel med sertifiseringsgrad på faktura for vinduet, slik som figur 2 viser, eller det kan være tekstlig informasjon om sertifisering på faktura eller følgeseddel som vist i figur 3. Det kan også være logo fra en av sertifiseringsordningene på emballasjen til vinduet.

Hva kan *ikke produktspesifikk dokumentasjon* være?

Et sertifikat på at et sagbruk er sertifisert etter FSC eller PEFC er eksempel på dokumentasjon som ikke er produktspesifikk. Dersom et sagbruk holder et sertifikat viser det at sagbruket kan levere sertifiserte produkter, men det viser ikke at alle produktene sagbruket selger er sertifiserte.

Figur 3: Eksempel på ikke produktspesifikk dokumentasjon; sertifikatet viser at et sagbruk er sertifisert[3].

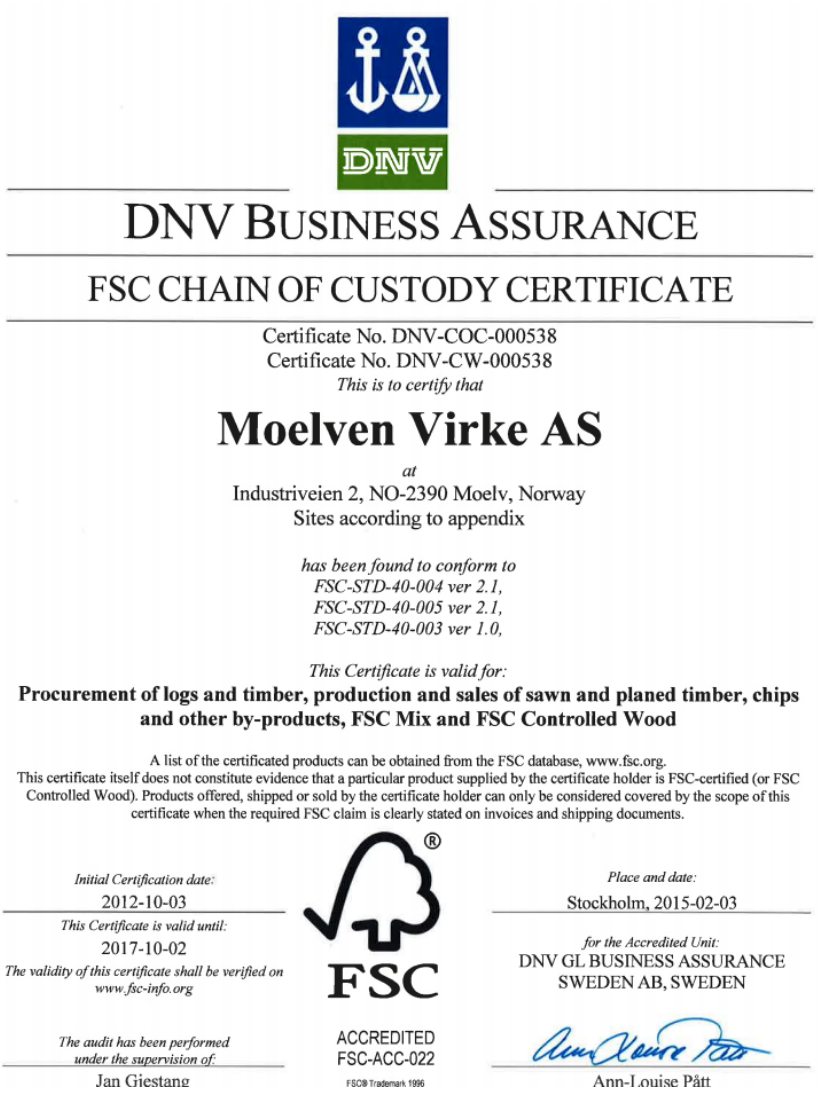

DNV BUSINESS ASSURANCE

FSC CHAIN OF CUSTODY CERTIFICATE

Certificate No. DNV-COC-000538
Certificate No. DNV-CW-000538
This is to certify that

Moelven Virke AS

at
Industriveien 2, NO-2390 Moelv, Norway
Sites according to appendix

has been found to conform to
FSC-STD-40-004 ver 2.1,
FSC-STD-40-005 ver 2.1,
FSC-STD-40-003 ver 1.0,

This Certificate is valid for:
Procurement of logs and timber, production and sales of sawn and planed timber, chips and other by-products, FSC Mix and FSC Controlled Wood

A list of the certificated products can be obtained from the FSC database, www.fsc.org.
This certificate itself does not constitute evidence that a particular product supplied by the certificate holder is FSC-certified (or FSC Controlled Wood). Products offered, shipped or sold by the certificate holder can only be considered covered by the scope of this certificate when the required FSC claim is clearly stated on invoices and shipping documents.

Initial Certification date:
2012-10-03
This Certificate is valid until:
2017-10-02
The validity of this certificate shall be verified on www.fsc-info.org

The audit has been performed under the supervision of:
Jan Giestang

FSC
ACCREDITED
FSC-ACC-022
FSC® Trademark 1996

Place and date:
Stockholm, 2015-02-03
for the Accredited Unit:
DNV GL BUSINESS ASSURANCE SWEDEN AB, SWEDEN

Ann-Louise Pått

Les mer om sertifiseringsordningene her:

- FSC (Forest Steward-ship Council) https://dk.fsc.org/dk-dk
- PEFC (Program for Endorsement of Forest Certification) http://www.pefcnorge.org/

[3] http://www.moelven.com/no/Om-Moelven/Sertifikater/FSC/

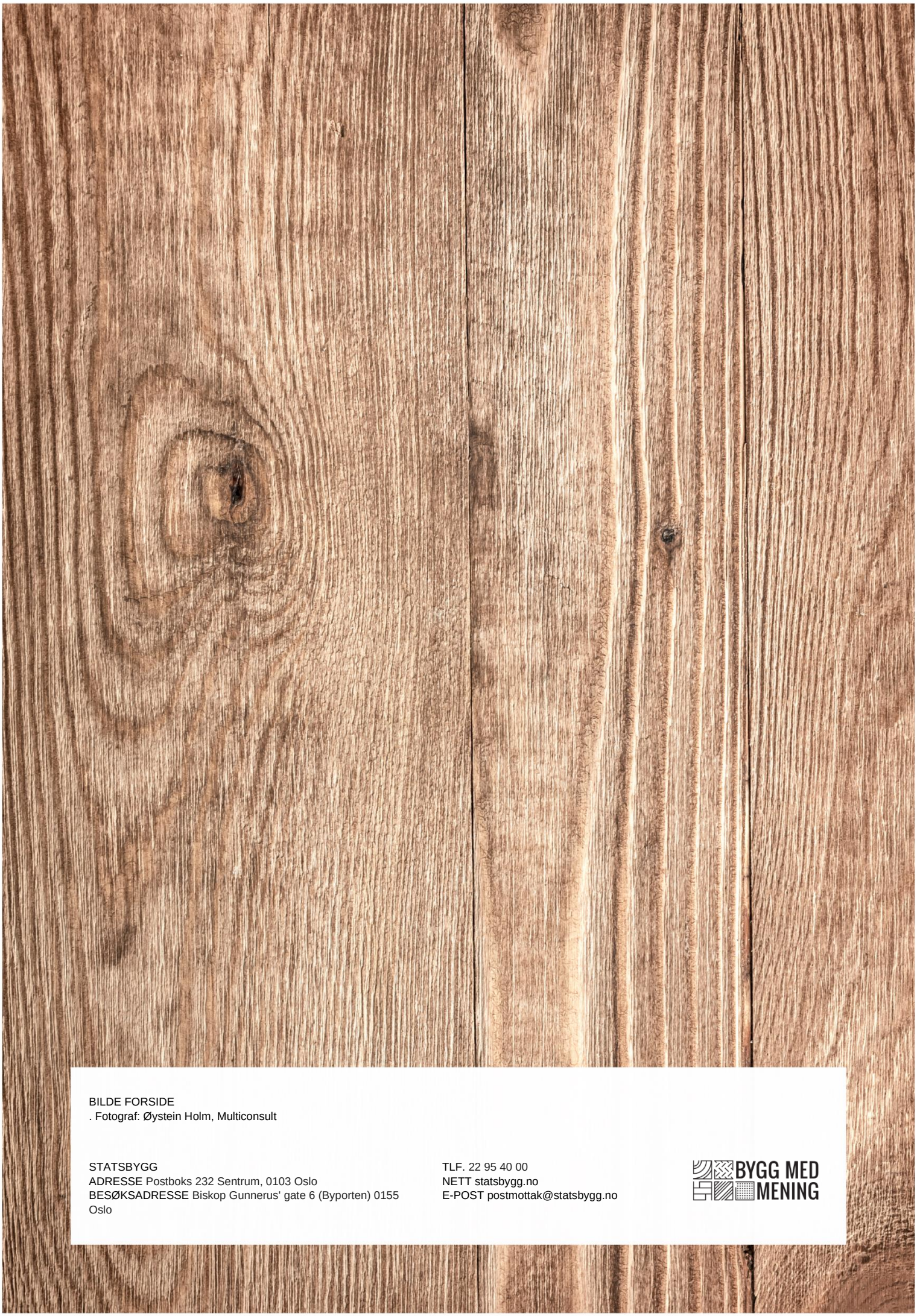

BILDE FORSIDE
. Fotograf: Øystein Holm, Multiconsult

STATSBYGG
ADRESSE Postboks 232 Sentrum, 0103 Oslo
BESØKSADRESSE Biskop Gunnerus' gate 6 (Byporten) 0155 Oslo

TLF. 22 95 40 00
NETT statsbygg.no
E-POST postmottak@statsbygg.no

BYGG MED MENING